

Kommunstyrelsen

Medborgarförslag om kultur- och fritidslokaler i Älta centrum

Inkom den 15 augusti 2019

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen noterar att intentionerna i medborgarförslaget om kultur- och fritidslokaler i Älta centrum överensstämmer med aktuellt detaljplaneförslag för området och den överenskommelse om ersättningslokaler som förhandlats fram med fastighetsägaren Wallenstam. Kommunstyrelsen noterar också att ytterligare lokaler planeras i Stavsborgsskolan. Medborgarförslaget är härmed färdigbehandlat.

Sammanfattning

Ett medborgarförslag har inkommit i vilket medborgaren föreslår att kommunen ska utöka antalet kultur- och fritidslokaler på en gemensam plats i Älta centrum. Det föreslås även att utökningen sker i samband med den pågående detaljpaneläggningen i aktuellt område.

Enligt detaljplaneprogrammet för Älta centrum och startpromemorian för projektet Älta centrumkvarter, ska kultur- och fritidslokaler lokaliseras centralt i Älta och dess roll stärkas. Detaljplaneförslaget möjliggör detta genom markanvändningen centrumändamål. Kommunen har förhandlat fram överenskommelse med fastighetsägaren om framtida ersättningslokaler för kultur- och fritidsverksamheter. Utöver detta planeras för ytterligare lokaler i närliggande Stavsborgsskolan. Lokaler för kulturverksamhet ökar sammantaget i Älta centrums närhet.

Innehållet i medborgarförslaget

I medborgarförslaget framförs synpunkter om hur kulturlokaler hanteras i detaljplaneförslaget för Älta centrumkvarter. Det framhålls att det är för lite yta som planeras för kultur och bibliotek samt att de är dåligt disponerade. Vikten av att kulturlokaler lokaliseras centralt för bland annat företagsetablering, attraktivitet, sociala möten och integration lyfts. Vidare föreslås ett kulturhus med ändamålsenliga, ljusa och rymliga lokaler, samt en gemensam och inbjudande entré på torget för fritidsgård, bibliotek och kulturlokaler. Utöver detta föreslås att planerna avseende kulturlokaler i Stavsborgsskolan omprövas till förmån för samlade lokaler i ett rymligt kulturhus i centrum.

Mot denna bakgrund uppmanas ett omtag kring placeringen och utformningen av kultur- och fritidskvarteret i Älta centrum.

Planenhetens utredning och bedömning

En ny detaljplan tas fram för Älta centrumkvarter. Detaljplanen är den första planen inom detaljplaneprogrammet för Älta centrum, antaget i september 2015. Programmet visar den övergripande strukturen, bland annat att dagens inomhuscentrum ersätts av ett utomhustorg med affärer och verksamheter i bottenvåningarna runtomkring torget. Ett av detaljplaneprogrammets mål är att nya och bättre mötesplatser skapas centralt i Älta, nära idrott, kultur och service. Mötesplatserna ska utformas på ett sätt som stärker möjligheterna till socialt liv och möten. Ett annat mål är att kulturens roll i Älta ska stärkas. Målet i startpromemorian (beslutat den 2 december 2015) är bland annat att biblioteket flyttas till en mer central plats i anslutning till det nya torget och att det på platsen för befintlig centrumbyggnad prövas nya verksamheter som service, skola, idrott och kulturverksamhet.

Detaljplaneförslaget var på samråd under november 2017 och granskning mellan den 28 november 2019 till 16 januari 2020. Ett antagande av planen planeras till september 2020. Detaljplaneförslaget reglerar centrumanvändning, som innefattar kulturverksamhet, inom samtliga kvarter kring det nya torget. Det möjliggör lokaler som ersätter de befintliga kulturlokalerna men detaljplaneförslaget har en långsiktig flexibilitet avseende placering och omfattning av olika verksamhetsslag. Såsom detaljplaneförslaget är utformat styrs därmed inte den exakta placeringen och omfattningen. Kulturlokalerna planeras av fastighetsägaren att lokaliseras i kvarteret centralt placerad vid det nedre torget, vilket säkerställer attraktiva och synliga entréer från torget och parkstråket. Gemensam entré är möjlig för bibliotek och kulturhus mot torget. Detaljplanen reglerar inte hur byggnader ska disponeras invändigt. Kommunens möjlighet att påverka exakt utformning och storlek är mer begränsad när kommunen inte är fastighetsägare.

En överenskommelse med fastighetsägaren Wallenstam har förhandlats fram för att säkerställa ersättningslokaler för kulturverksamheter efter Älta centrums ombyggnation vid genomförandet av den nya detaljplanen. Överenskommelsen reglerar hur stor yta som kommunen avser hyra av fastighetsägaren i framtiden efter genomförandet av den nya detaljplanen för Älta centrumkvarter. Under 2020 har ett arbete bedrivits som syftat till att få väl fungerande lokaler för kulturverksamheterna och som medger en större yta än dagens.

Det planeras även att i kommunens framtida skolor kunna samnyttja ett urval av skollokaler efter skoltid. Detta gäller även Stavsborgsskolan som byggs av Hemsö och ligger cirka 300 meter från Älta centrum. I mål och budget 2019-2021 gav kommunfullmäktige ett särskilt uppdrag till kommunstyrelsen att se över modellen för internhyror i syfte att bland annat skapa ytterligare incitament för en effektiv och flexibel lokalanvändning. I detta ingår att öka användningen av skollokaler för annan verksamhet än skola. Detta innebär att lokaler för kulturverksamhet sammantaget ökar.

Kulturnämnden beslutade den 28 maj 2019 att ge kultur- och fritidsdirektören i uppdrag att samla berörda föreningar och kulturaktörer till ett möte och där diskutera liggande förslag, inhämta synpunkter och svara på eventuella frågor. Ett sådant möte hölls den 1 oktober 2019. Inkomna synpunkter presenterades för enheten för fastighetsförvaltning för vidare hantering. Efter detta har kulturaktörerna fått ta del av skissmaterial och ritningar från fastighetsägaren. Lokalernas totala ytor fastställs i överenskommelsen samtidigt som arbetet att med att disponera de aktuella lokalerna fortgår och det finns en aktiv dialog mellan de tre befintliga verksamheterna, kommunens enhet för fastighetsförvaltning, planenheten, kultur- och fritidsenheten och fastighetsägaren. Ett väl fungerande kultur- och fritidskvarter i nya Älta centrum är målet för detta arbete.

Planenheten bedömer att detaljplaneförslaget är utformat så att målen avseende kultur- och fritidslokaler i detaljplaneprogram och startpromemoria uppnås, samt att kommunens nuvarande avtal med fastighetsägaren om ersättningslokaler uppfylls men även en eventuell förändring utifrån nya skisser. Planenheten bedömer att detaljplaneförslaget därför inte behöver ändras i detta avseende. Synpunkter om en gemensam entré för fritidsgård, bibliotek och kulturlokaler har framförts till fastighetsägaren, men regleras inte i detaljplan.

Planenheten bedömer därför att intentionerna i medborgarförslaget överensstämmer i huvudsak med aktuellt detaljplaneförslag och med kommunens nuvarande avtal med fastighetsägaren.

Ekonomiska konsekvenser

Förslag till beslut innebär inga ekonomiska konsekvenser för kommunen. Ett eventuellt beslut om att ingå ett nytt avtal om utökning av antalet kultur- och fritidslokaler skulle dock medföra ökade årliga kostnader för kommunen.

Konsekvenser för barn

Förslag till beslut innebär inga konsekvenser för barn. Tillgången till kultur- och fritidslokaler som ska lokaliseras centralt i Älta bedöms ha en positiv effekt för barn.

Bilagor

Bilaga 1	Medborgarförslag ”Medborgarförslag för ett levande och attraktivt centrum i Älta”
Bilaga 2	Avtal ”Överenskommelse om förtida upphörande av hyresavtal, ersättningslokaler m.m.”
Bilaga 3	Protokollsutdrag Kulturnämnden 2019-05-28, §25 ”Älta kultur- och fritidskvarter – information om planerade lokaler”

Angela Jonasson
Biträdande enhetschef

Emilie Warsell
Planarkitekt

Planenheten

Planenheten